

INFORMATIEKAART

Waardering voor Mantelzorgers in Maastricht

Stadsronde 26 mei 2015

Wat is mantelzorg?

Mantelzorg is langdurige, onbetaalde zorg voor een hulpbehoevend familielid, buur, kennis, vriend. Men zorgt niet als beroepskracht of als vrijwilliger, maar vanwege de relatie met de zorgvrager. Het is geen weloverwogen keuze, men rolt er als het ware in.

Mantelzorg kan allerlei vormen van zorg/hulp omvatten, zoals huishoudelijke hulp, praktische steun, verzorging, verpleging, begeleiding, emotionele steun, toezicht.

Waarom mantelzorgers waarderen?

Wettelijke taak

In de wettekst van de Wmo2015 is opgenomen dat bij verordening wordt bepaald op welke wijze het college zorg draagt voor een jaarlijkse blijk van waardering voor de mantelzorgers van cliënten in de gemeente. In Maastricht is deze bevoegdheid in de verordening doorgeleid naar het besluit nadere regels en daarmee is het college aan zet om een regeling te bepalen.

De wettekst zegt niet hoe die waardering eruit dient te zien. In de memorie van toelichting staat hierover: "Deze blijk van waardering kan bestaan uit een geldbedrag, zoals dat bij het mantelzorgcompliment het geval was, maar kan ook bestaan uit een waardering in natura."

Waardering "van harte"

in de gemeentelijke visie op de Wmo wordt veel waarde gehecht aan de inzet en betrokkenheid van mantelzorgers. We spreken mensen eerst aan op wat ze zelf kunnen doen en hoe eventueel het sociaal netwerk hieraan een bijdrage kan leveren. Vanuit die vraag en dat belang ligt het ook voor de hand hiervoor waardering te tonen.

Mantelzorgers werken hard en leveren een enorme bijdrage aan het welbevinden van degene voor wie ze zorgen. En, wat zou de zorg in Nederland wel niet kosten zonder de inzet van al die mantelzorgers? Groot voordeel van de gemeentelijke verantwoordelijkheid voor de waardering van mantelzorgers is dat de gemeente zelf ook meer zicht krijgt op mantelzorgers. Dat maakt het beter mogelijk voor gemeenten mantelzorgers tijdig te ondersteunen bij hun mantelzorgtaak en daarmee overbelasting te voorkomen.

Het mantelzorgcompliment tot 1 januari 2015

Tot 1 januari 2015 kwamen mensen die zorgden voor iemand met een AWBZ-indicatie voor zorg thuis, afgegeven door het Centrum Indicatiestelling Zorg (CIZ) of Bureau Jeugdzorg, geldig is voor minimaal 53 weken en afgegeven op of na 1 augustus 2009, in aanmerking voor een financiële waardering van € 200,-

Aantal mensen in 2012, 2013 en 2014

In onderstaande tabel is opgenomen hoeveel mensen gebruik hebben gemaakt van het mantelzorgcompliment in 2012, 2013 en 2014.

	2012	2013	2014
Aantal personen dat een mantelzorgcompliment ontving	3.157	3.369	3.777

tabel 1: mantelzorgcompliment

Beschikbare budget mantelzorgcompliment in het verleden

In de gemeentelijke begroting zijn de volgende bedragen opgenomen voor de waardering van mantelzorgers. In het addendum 2015 bij het beleidsplan Wmo 2012-2015 zijn deze middelen bestemd voor de waardering van mantelzorgers.

	2015	2016	2017	2018
Ondersteuning mantelzorgers	€ 653.000,-	€ 653.000,-	€ 653.000,-	€ 653.000,-

tabel 2: begrote bedragen voor de waardering van mantelzorgers

Vormen van mantelzorgwaardering

- a) Collectieve waardering voor mantelzorgers
Hierbij kan gedacht worden aan de aanhaking van mantelzorgers op de waarderingsactiviteiten voor vrijwilligers, maar ook aan informatiebijeenkomsten, scholingen en trainingen enz.
- b) Individuele waardering van mantelzorgers
Hierbij kan gedacht worden aan waardering in materiële zin met een geldbedrag. Hiervoor zijn verschillende mogelijkheden. Randvoorwaarde is een procedure met weinig bureaucratie en slechts lichte toetsing.

Mantelzorgwaardering vanaf 1 januari 2015

De door het Rijk gehanteerde criteria richtte zich op de zorgvrager met een indicatie voor AWBZ-zorg aan huis. Door de overheveling van taken valt een deel van deze zorgvragers nu onder de Wmo. Gemeenten moeten bepalen:

1. welke mantelzorgers in aanmerking komen voor een blijk van waardering,
2. wat de inhoud van de waardering is
3. en op welke wijze het beschikbare budget wordt aangewend voor de waardering (in de vorm van een financiële tegemoetkoming (geld) en/of materiële tegemoetkoming (in natura).

Scenario's mantelzorgcompliment

	Brede doelgroep	Bredere doelgroep	Specifieke doelgroep	Specifieke doelgroep	Van specifiek naar brede doelgroep
	Collectieve ondersteuning (in natura) in de vorm van een mix aan waardering en ondersteuning.	Waardering in de vorm van een geldbedrag tbv bredere doelgroep	Waardering in de vorm van geldbedrag tbv specifiekere groep met langdurige intensieve zorg	Waardering in de vorm van geldbedrag tbv specifiekere groep met langdurige intensieve zorg, maar niet specifiek met een Wmo maatwerkvoorziening	Combinatie Waardering eerste jaar in de vorm van geldbedrag voor specifieke groep. Daarna voor brede groep in de vorm van een waardering in natura
Voorbeeld gemeente	Voorbeeld is de gemeente Groningen: buurtwerkers voor mantelzorgers, activiteiten (viering dag van de mantelzorg en een extra uitbreiding van de mantelzorg kaart).diverse trainingen voor mantelzorgers. vervangende respijtzorg, financiële middelen voor burgerinitiatieven en -ideeën in de wijk als het gaat om mantelzorgondersteuning, respijtzorg en -waardering.	Voorbeeld gemeente Sittard-Geleen: Burgers die mantelzorg verlenen aan zorgvragers met een beperkte zelfredzaamheid. Deze zorgvragers hebben een toekenning van de gemeente om langer dan 3 maanden gebruik te mogen maken van Wmo maatwerkvoorziening ter ondersteuning in de zelfredzaamheid of burgers die in 2014 mogelijkheid hebben gehad om compliment aan te vragen én is toegekend door de SVB.	Voorbeeld de gemeente Heerlen: Burgers die mantelzorg verlenen aan zorgvragers met een beperkte zelfredzaamheid. Deze zorgvragers hebben een toekenning van de gemeente om langer dan 9 maanden gebruik te mogen maken van Wmo maatwerkvoorziening (persoonlijke verzorging (min 1 uur per dag per week) en individuele begeleiding (min 1uur gedurende 4 dagen per week	Voorbeeld voorstel van de Wmo raad: Mensen die onbetaalde intensieve zorg (dus geen gebruikelijke zorg) geven van <i>minimaal 3 uur per dag</i> , gedurende een lange periode (<i>minimaal 6 maanden</i> in het jaar)	Voorbeeld In 2015 ontvangen de burgers die in 2014 mogelijk hebben gehad mantelzorgcompliment aan te vragen en is toegekend een geldbedrag Voor 2016 en 2017 Registreren bij steunpunt mantelzrg of evt toegang jeugd/wmo + Mix aan mogelijkheden toegespitst op behoeften van (groepen) mantelzorgers. (bijvoorbeeld activiteiten, verlichting bij taken, cursussen, kortingspassen)
Bedrag	nvt	€ 175,-	€ 200,-	€ 250,-	In 2015 200,-
Verwachte kosten	Binnen beschikbare budget	Binnen beschikbare bedrag mits bedrag lager dan 175,-	Binnen beschikbare budget	Hoogstwaarschijnlijk binnen budget	Binnen beschikbare budget